Czas na spójną politykę senioralną

W Gmachu Sejmu Śląskiego w Katowicach odbyła się pierwsza edycja Śląskiego Konwentu Rad Seniorów

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele środowisk senioralnych ze wszystkich subregionów województwa śląskiego.

I Konwent Rad Seniorów został otwarty przez organizatorki wydarzenia: przewodniczącą Śląskiej Rady Seniorów Wiesławę Walkowską, Agnieszkę Ganiek z Fundacji GaSzo i Sabinę Grzywok z Centrum Aktywności w Mikołowie. W wydarzeniu uczestniczył Rafał Adamczyk, członek Zarządu Województwa Śląskiego.

Rafał Adamczyk podkreślił rolę seniorów jako bardzo aktywnej i ważnej grupy społecznej, której głos jest istotny dla rozwoju regionu. Zwrócił uwagę na znaczenie dialogu, wymiany doświadczeń oraz współpracy pomiędzy samorządem, a radami seniorów.

Głos zabrała także posłanka na Sejm RP Ewa Kołodziej, która mówiła o planowanych i wprowadzanych zmianach systemowych dotyczących organizacji senioralnych, akcentując, że skuteczna polityka senioralna powinna być tworzona wspólnie z osobami starszymi, a nie jedynie dla nich.

Jednym z głównych wątków konwentu był temat wzmocnienia kompetencji rad seniorów oraz omówienie wyzwań, z jakimi mierzą się one w codziennej działalności.

Uczestnicy rozmawiali o roli tych ciał doradczych w kształtowaniu polityki samorządowej i o możliwościach realnego wpływu na decyzje dotyczące jakości życia osób starszych. Pracownicy Wydziału Nadzoru Prawnego Wojewody Śląskiego przedstawili zasady tworzenia statutów rad seniorów, co stanowi istotne wsparcie dla gmin i powiatów planujących powołanie lub rozwój takich gremiów.

O zadaniach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w obszarze polityki senioralnej oraz o projekcie Centrum Usług Społecznych jako nowym modelu podejścia do usług społecznych opowiadał wicedyrektor ROPS, Piotr Polok. Z kolei Wiesława Walkowska, przewodnicząca Śląskiej Rady Seniorów, zaprezentowała dotychczasowe działania, cele i osiągnięcia Rady, pokazując, jak ważną rolę pełni ona jako forum reprezentacji interesów seniorów na poziomie regionalnym.

Gościem specjalnym wydarzenia była Barbara Szafraniec, przewodnicząca Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów, która podzieliła się perspektywą rozwoju rad seniorów i dobrymi praktykami z innych części kraju.

O roli rady seniorów z perspektywy miasta opowiedział Mateusz Handel – Zastępca Burmistrza Mikołowa.

Konwent zwieńczył panel dyskusyjny moderowany przez wiceprezes Centrum Aktywności Społecznej, Sabinę Grzywok, z udziałem przewodniczących rad seniorów m.in. z Katowic, Rybnika, powiatu pszczyńskiego, Orzesza i gminy Bobrowniki.

Patronat nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Śląskiego Wojciech Saługa. Konwent zorganizowała Śląska Rada Seniorów we współpracy z Fundacją GaSzo i Związkiem Stowarzyszeń Centrum Aktywności w Mikołowie.

Konwent poruszył ważne kwestie związane z oczekiwaniami oraz wyzwaniami,
które stoją przed radami seniorów w zmieniających się czasach. Uczestnicy podkreślali, że funkcjonowanie rad nie jest jednolite i borykają się one z różnymi problemami, ale stanowią one dobry przykład współpracy z samorządem i społecznością lokalną. Rady napotykają jednak problemy w zakresie doradztwa prawnego i wsparcia finansowego. Bardzo często są pomijane w zakresie doradztwa i opiniowania dokumentów dotyczących polityki senioralnej na gruncie gmin.

Przedstawiciele środowisk senioralnych zwracali uwagę na znikomą komunikację ze strony samorządów, jeśli chodzi o opinie w sprawach dotyczących:

- problemów występujących w gminach, które mają wpływ na warunki życia seniorów, np. akty prawne/uchwały, lokalne strategie lub ich aktualizacje, programy rozwoju, programy zdrowotne, społeczne, konsultacje kwestii dotyczących działań na rzecz seniorów;
- nie są zapraszani lub zaprasza się ich sporadycznie do udziału w przeprowadzanych przez samorząd konsultacjach społecznych;
- nie są zapraszani lub zaprasza się ich sporadycznie do zespołów roboczych dotyczących np. prac nad projektem strategii gmin lub rozwiązywania problemów społecznych.

Natomiast najlepsza współpraca występuje w funkcji inicjatywnej.

Zdarza się, że działanie Rady Seniorów jest postrzegane przez samorząd, a nierzadko także przez samych członków rady, jako dobry „wizerunkowo” przykład działania na rzecz środowiska senioralnego w gminach wyłącznie poprzez udział i organizowanie imprez kulturalnych i sportowych, wycieczek, otwartych konferencji i szkoleń.

Kluczowe wnioski z I Konwentu Rad Seniorów:

- niezbędna jest edukacja w zakresie funkcjonowania i działalności rad seniorów;
- niezbędne jest wsparcie przy formułowaniu statutów;
- członkowie rad powinni mieć możliwość uczestniczenia w szkoleniach z zakresu funkcjonowania gminy, administracji, procesów partycypacji i innych, by mogli realnie wpływać na procesy zachodzące w gminach;
- konieczne wydaje się sieciowanie, by móc wymieniać się poglądami i problemami oraz dzielić się wiedzą;
- w trakcie dyskusji padły również propozycje utworzenia centrum, które koordynowałoby działania rad seniorów i stworzyło realną bazę wiedzy na temat ich funkcjonowania.

W trakcie konwentu wybrzmiały też kwestie dotyczące podejmowania aktywności przez przedstawicieli środowisk senioralnych. Wśród rekomendacji znalazły się m.in.:

- uczestniczyć w posiedzeniach i komisjach rady gminy;
- uczestniczyć w konsultacjach społecznych i zgromadzeniach publicznych;
- uczestniczyć w lokalnym budżecie obywatelskim i z innych inicjatywach lokalnych;
- diagnozować oddolnie środowisko: pisać petycje, tworzyć obywatelskie inicjatywy;
- współpracować z organami pomocniczymi, placówkami miejskimi i z sektorem NGO;
- inicjować powstawanie miejsc wsparcia infrastrukturalnego partycypacji i dialogu (centrum dialogu, centrum aktywności seniora, centra obywatelskie, instytucje publiczne, miejskie).

Konwent udowodnił, że przed radami seniorów wciąż wiele wyzwań. Jednym z nich jest powstawanie nowych rad w gminach z naszego regionu. Póki co rady seniorów działają jedynie w co piątej gminie, a najmniej funkcjonuje ich w gminach wiejskich.

W trakcie spotkania zdecydowano również o organizacji II konwentu Rad Seniorów, który odbędzie się jesienią 2026 roku.

Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach projektu dofinansowanego ze środków rządowego programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025

Wszelkie informacje dotyczące działania Śląskiej Rady Seniorów można znaleźć na stronie seniorzy.slaskie.pl

Zachęcamy do kontaktu i zgłaszania swoich uwag, opinii i postulatów poprzez wiadomości wysłane na adres mailowy: seniorzy@slaskie.pl

Dodana: 27 listopada 2025 16:10